

PONAVLJANJE

A grayscale map of Europe is shown in the background. The borders of Croatia are highlighted in a bright red color, making it stand out from the rest of the map. The word 'PONAVLJANJE' is written in large, bold, red capital letters across the upper middle part of the map.

- Prostor i položaj Republike Hrvatske
- Položaj RH u svjetskim organizacijama
- Položaj RH u europskim integracijama
- Europska unija

REPUBLIKA HRVATSKA

Službeni naziv: Republika Hrvatska

Površina: 56 594 km² (more 31 067 km²) – 25. *po površini u Europi*

Broj stanovnika: 3,87 mil. st. (2021.)

Glavni grad: Zagreb (665 800 st – 2021.)

himna, zastava i grb – **simboli hrvatske državnosti**

GEOGRAFSKI POLOŽAJ HRVATSKE

Srednjoeuropska, sredozemna i podunavska zemlja
– položaj na dodiru različitih geografskih regija:
sredozemne, alpske, podunavske i dinarske

HRVATSKA – PODUNAVSKA ZEMLJA

GEOGRAFSKI SMJEŠTAJ

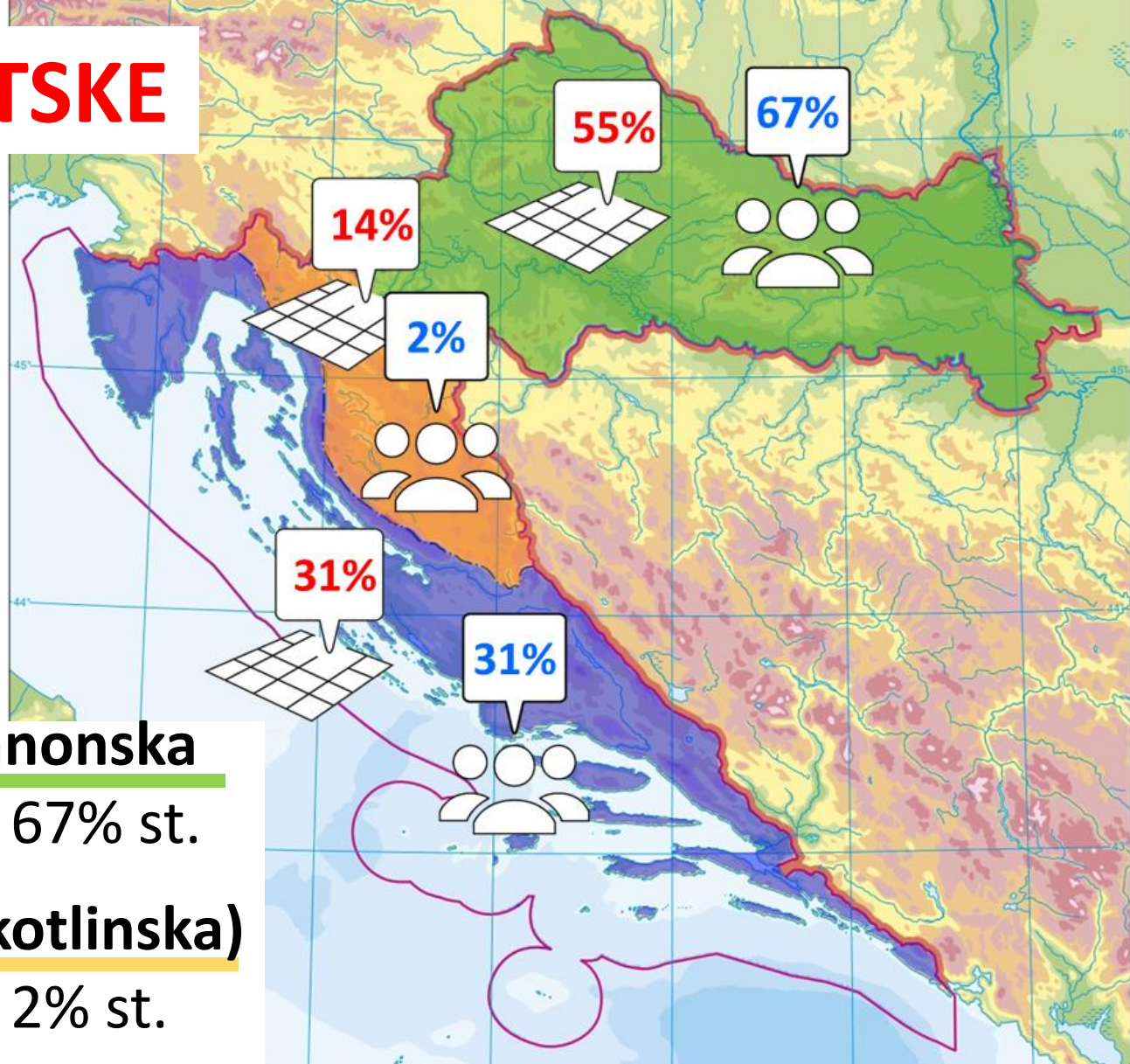
KRAJNE TOČKE RH

Savudrija (ili Rt Lako) – Zapad
Žabnik (Sv. Martin na Muri) – Sjever
Ilok – Istok
otočić/hrid Galijula – Jug
rt Oštra - Jugoistok

KULTURNO-CIVILIZACIJSKI KRUGOVI

REGIJE HRVATSKE

1. Panonsko-peripanonska

– 55% površine / 67% st.

2. Gorska (Gorsko-kotlinska)

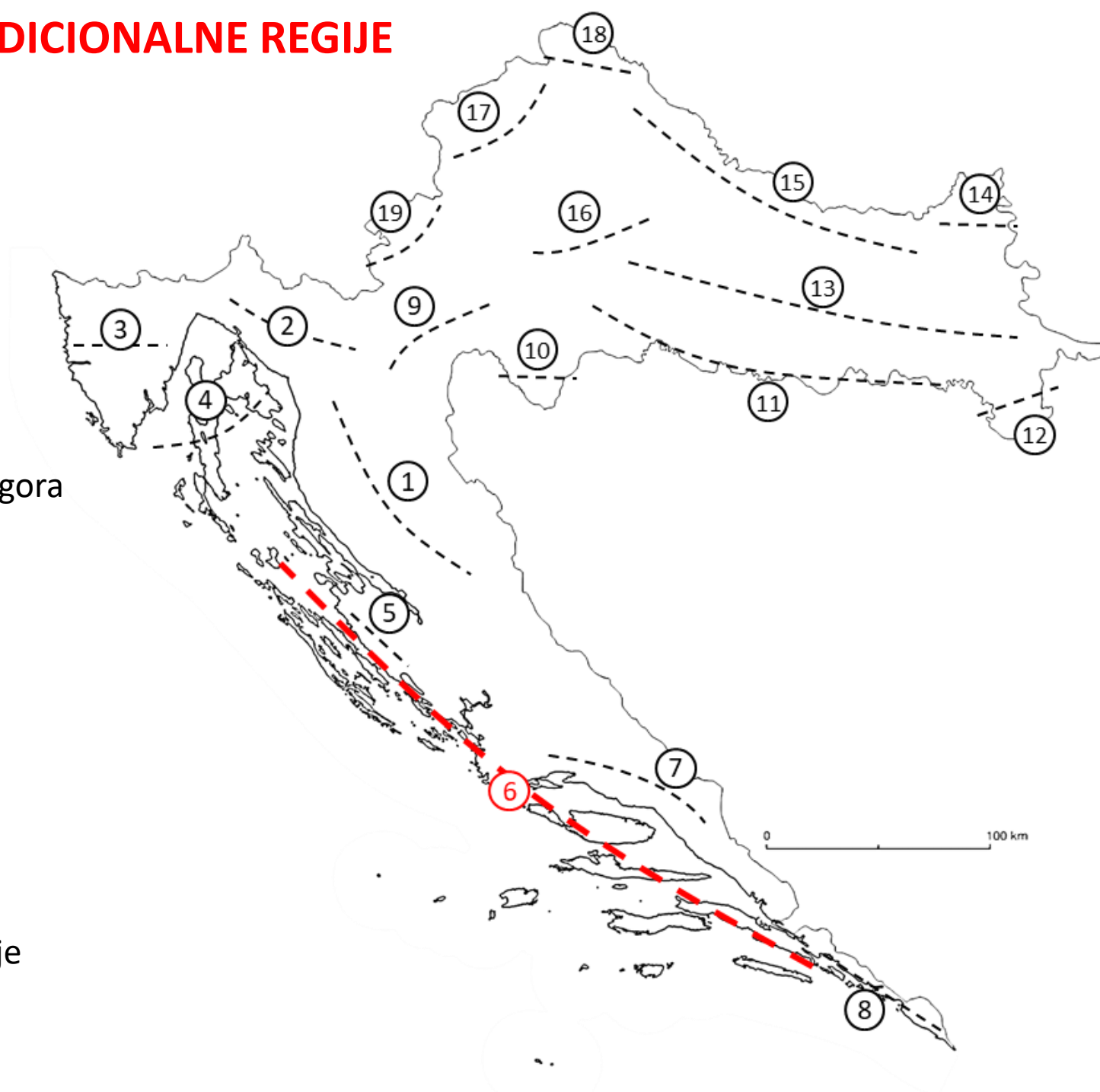
– 14% površine / 2% st.

3. Primorska (Jadranska)

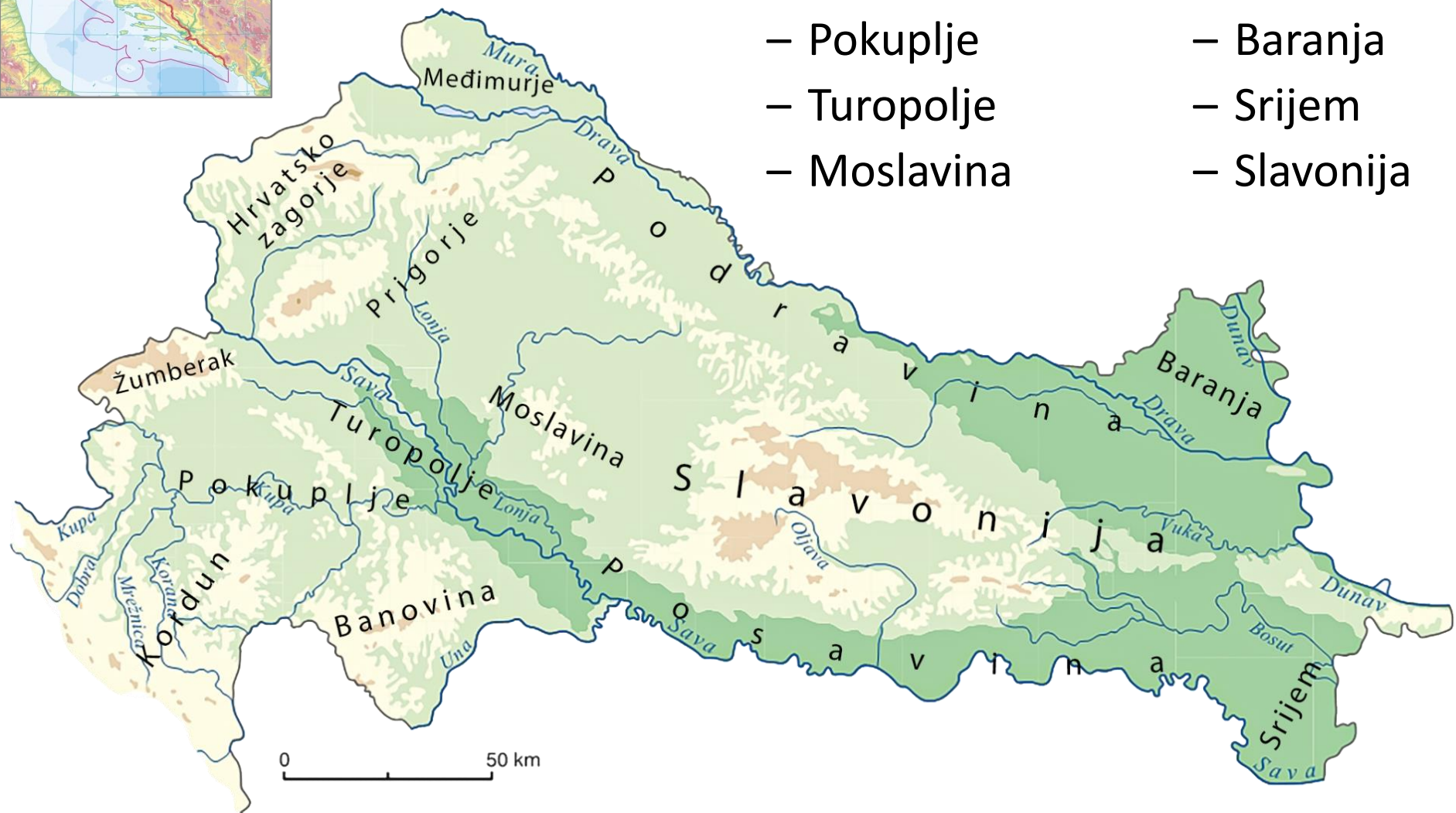
– 31% površine / 31% st.

HRVATSKE TRADICIONALNE REGIJE

1. Lika
2. Gorski kotar
3. Istra
4. Kvarner
5. Ravni kotari
6. Dalmacija
7. Dalmatinska zagora
8. Konavle
9. Kordun
10. Banovina
11. Posavina
12. Srijem
13. Slavonija
14. Baranja
15. Podravina
16. Moslavina
17. Hrvatsko zagorje
18. Međimurje
19. Žumberak

PERIPANONSKO-PANONSKA HRVATSKA

- Međimurje
- Podravina
- Hrvatsko zagorje
- Pokuplje
- Turopolje
- Moslavina
- Kordun
- Banovina
- Posavina
- Baranja
- Srijem
- Slavonija

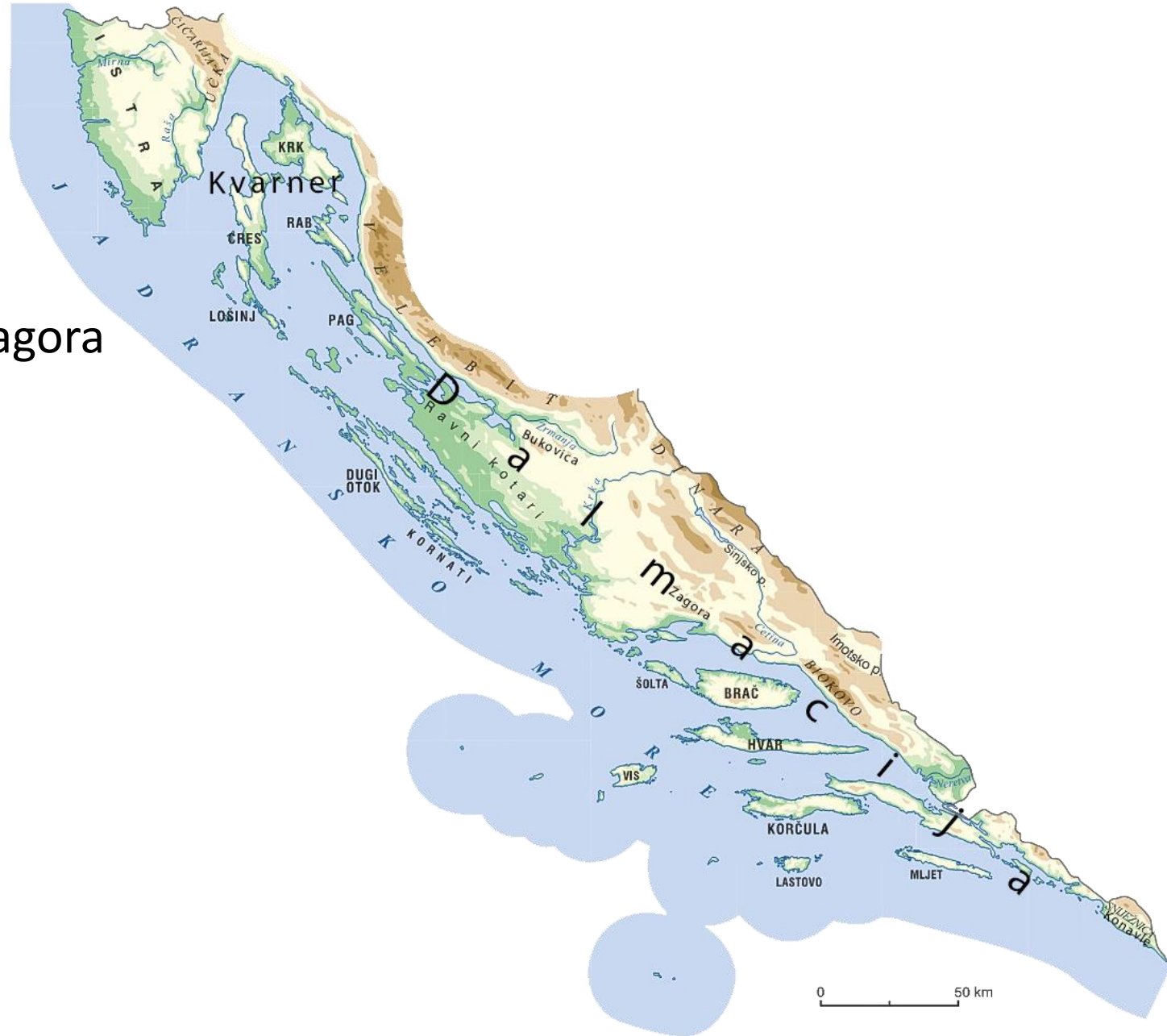
GORSKA HRVATSKA

- Gorski kotar
- Lika
- Krbava

PRIMORSKA (MEDITERANSKA ILI JADRANSK) HRVATSKA

- Istra
- Kvarner
- Dalmacija
- Konavle
- Dalmatinska zagora
- Bukovica
- Ravni kotari

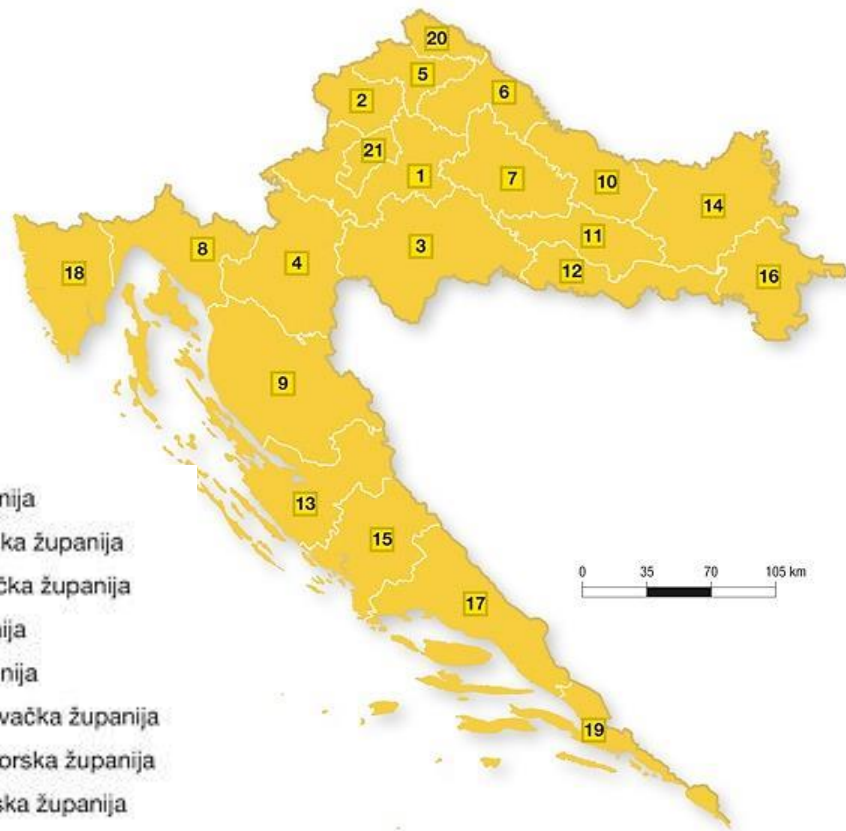
TERITORIJALNO-SAMOUPRAVNI USTROJ

4 NUTS regije (eurostat):

1. Panonska Hrvatska
2. Jadranska Hrvatska
3. Sjeverna Hrvatska
4. Grad Zagreb

- 1 Zagrebačka županija
- 2 Krapinsko-zagorska županija
- 3 Sisačko-moslavačka županija
- 4 Karlovačka županija
- 5 Varaždinska županija
- 6 Koprivničko-križevačka županija
- 7 Bjelovarsko-bilogorska županija
- 8 Primorsko-goranska županija
- 9 Ličko-senjska županija
- 10 Virovitičko-podravska županija
- 11 Požeško-slavonska županija
- 12 Brodsko-posavska županija
- 13 Zadarska županija
- 14 Osječko-baranjska županija
- 15 Šibensko-kninska županija
- 16 Vukovarsko-srijemska županija
- 17 Splitsko-dalmatinska županija
- 18 Istarska županija
- 19 Dubrovačko-neretvanska županija
- 20 Međimurska županija
- 21 Grad Zagreb

21 županija
128 upravnih gradova
428 općina
4 NUTS regije

GLAVNI PROMETNI PRAVCI

uzdužni (longitudinalni) pravci

poprečni (transverzalni) pravci

morski pravci

- Hrvatska ima **križišni** i **tranzitni položaj**
- **transverzalni** – sjever-jug
 - osnovna hrvatska razvojna osovina
- **longitudinalni** – istok-zapad
 - nizinom Save i Drave

trajektne linije:

Pula – Ancona

Zadar – Ancona

Split – Pescara

Dubrovnik – Bari

riječna luka

Vukovar (Dunav)

HRVATSKI PROMETNI PRAG

- **najkraći put** između panonsko-peripanonskog i primorskog dijela Hrvatske
- promet preko gorskog praga se odvija preko **prijevoja** i **tunelima**

– PRIJEVOJI:

- Delnička vrata – **724 m**
- Banska vrata – **1083 m**
- Vratnik – **698 m**
- Veliki Alan – **1406 m**
- Oštarijska vrata – **928 m**
- Mali Alan – **1045 m**
- Prezid – **766 m**

– TUNELI:

- Mala Kapela – **5 821 m**
- Sveti Rok – **5 679 m**

Paneuropski prometni pravci

paneuropski koridori koji prolaze Hrvatskom:

- X** (Salzburg – Zagreb – Beograd – Solun)
- Vb** (Budimpešta – Zagreb – Rijeka)
- Vc** (Budimpešta – Osijek – Sarajevo – Ploče)
- VII** – rijeka Dunav (do Crnog mora)

paneuropski koridori koji prolaze Hrvatskom:

- X** (Salzburg – Zagreb – Beograd – Solun)
- Vb** (Budimpešta – Zagreb – Rijeka)
- Vc** (Budimpešta – Osijek – Sarajevo – Ploče)
- VII** – rijeka Dunav (do Crnog mora)

X (Salzburg – Zagreb – Beograd – Solun)

Vb (Budimpešta – Zagreb – Rijeka)

Vc (Budimpešta – Osijek – Sarajevo – Ploče)

VII – rijeka Dunav (do Crnog mora)

**HRVATSKA U SVJETSKIM I
EUROPSKIM INTEGRACIJAMA**

UJEDINJENI NARODI

- organizacija osnovana 1945. (naslijedila je Ligu naroda)
- 193 članice
- sjedište: **New York**
- Hrvatska je članica od 1992.
- sastoji se od 6 tijela:
 1. Opća skupština
 2. Vijeće sigurnosti
 3. Gospodarsko i socijalno vijeće
 4. Međunarodni sud
 5. Tajništvo UN-a
 6. Starateljsko vijeće

ZEMLJE ČLANICE UJEDINJENIH NARODA

Zemlje koje nisu članice: Vatikan (promatrač), Zapadna Sahara, Palestinska samouprava i Antarktika

SPECIJALIZIRANE ORGANIZACIJE UN-a

WHO – Svjetska zdravstvena organizacija

- sjedište u **Genevi**
- svrha promicanje i poboljšanje zdravlja na globalnoj razini
- 194 članice
- **Andrija Štampar** – prvi predsjednik WHO-a

MMF (IMF) – međunarodni monetarni fond

- sjedište u **Washingtonu**
- 188 članica
- Hrvatska članica od 1992.
- zadužena za nadzor svjetskog financijskog sustava i globalne monetarne suradnje

CRVENI KRIŽ

- humanitarna organizacija nastala zbog pružanje pomoći žrtvama rata
- temelji se na Genevskoj konvenciji iz 1949.
- osnivač Henry Dunant
- **aktivnosti Crvenog križa:**
 - prva pomoć, zaštita zdravlja, dobrovoljno darivanje krvi, podizanje svijesti o opasnosti od mina, pomoć u zajednici...

Henry Dunant

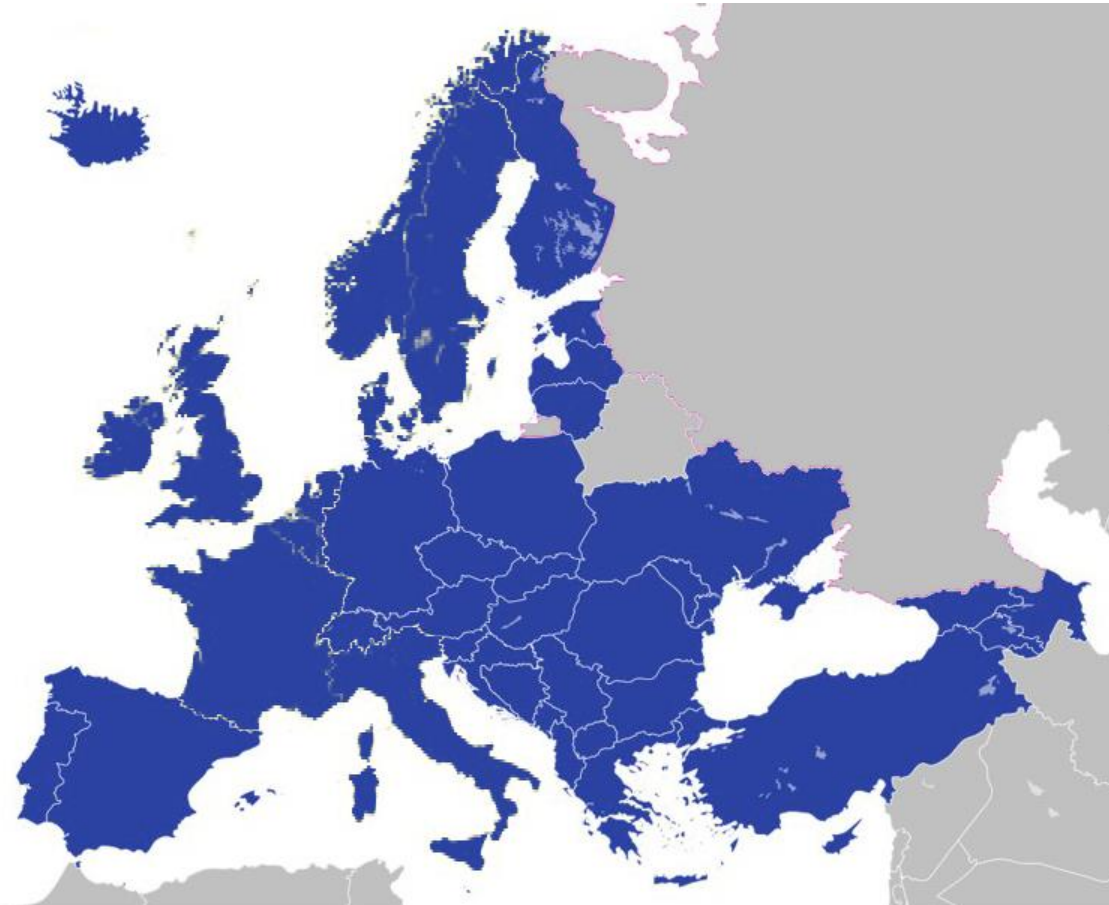
NATO – sjevernoatlantski vojni savez

- osnovan 1949. u Washingtonu zbog „hladnog rata” kao protuteža Varšavskom paktu (vojni savez zemalja istočnog bloka)
- poslije hladnog rata NATO se širi i postaje međunarodna vojna organizacija – **32 članice**
- Hrvatska članica od 2009.
- sjedište je u **Bruxellesu**

VIJEĆE EUROPE

- **najstarija europska organizacija** – osnovana 1949. g
- cilj joj je **promicanje jedinstva i suradnje u Europi**
- sjedište je u **Starsbourgu** i okuplja **46 članica** – Hrvatska članica od 1996.

Europska unija

EUROPSKA UNIJA – NASTANAK I RAZVOJ

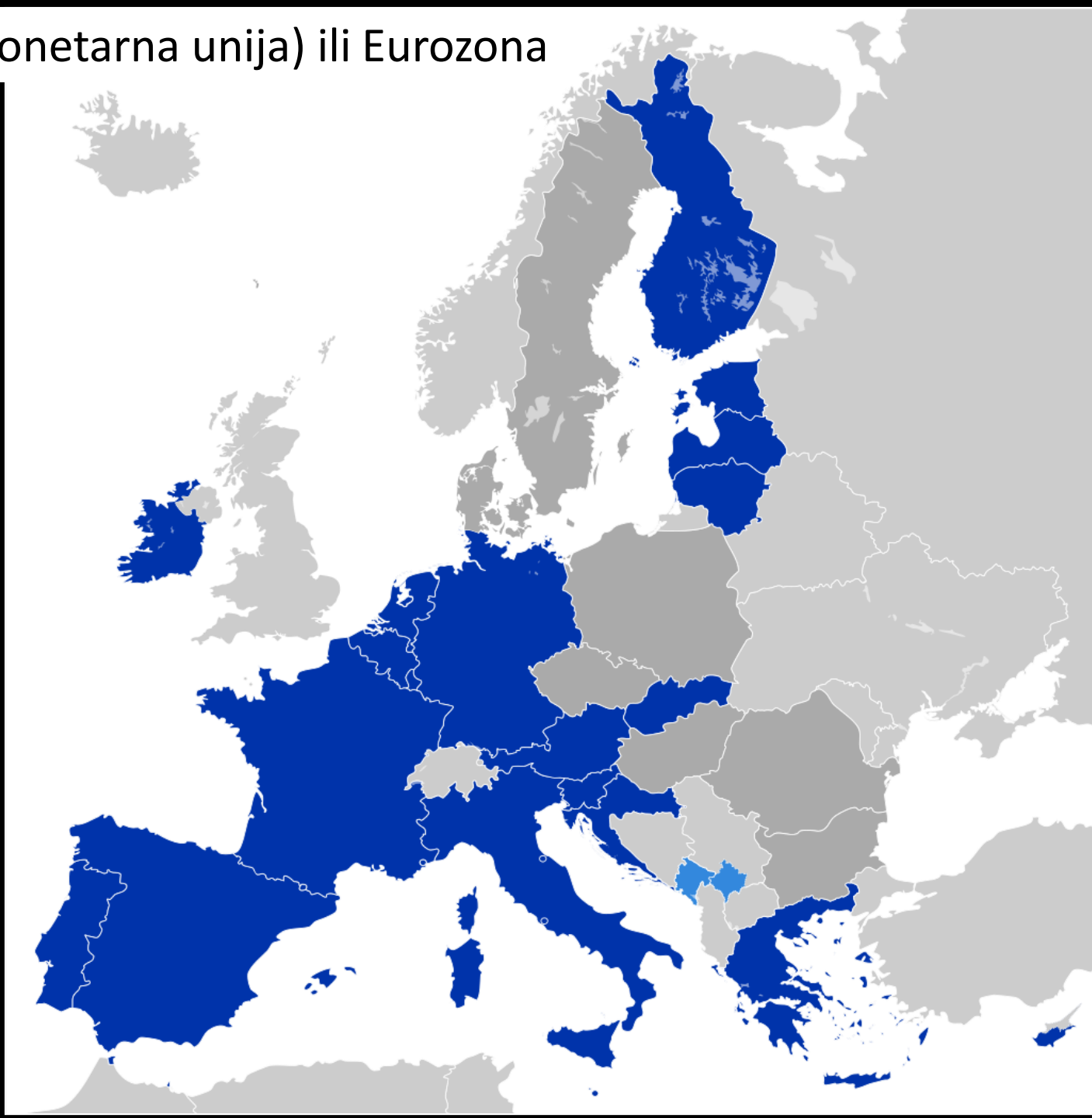
- **Robert Schuman** – predlaže ujedinjenje Europe (idejni začetnik EU)
- **Benelux** – prvo gospodarsko udruživanje u Europi (*Belgija, Nizozemska i Luksemburg*)
- 1952. - Benelux + Francuska, Italija i Zapadna Njemačka udružuju se u **Zajednica za ugljen i čelik** – preteča Europske unije
- 1957. **Rimskim ugovorom** stvara se **Europska ekonomska zajednica (EEZ)**
 - cilj je ujedinjenje Europe, ukidanje granica i carina
- 1960. osniva se **EFTA (Europska slobodna trgovinska zona)** – *Island, Norveška, Lihtenštajn i Švicarska*
- 1967. EEZ mijenja naziv u Europska zajednica (EZ)
- 1992. **Ugovorom u Maastrichtu** (na snazi od 1993.) **stvara se Europska Unija (EU)**
 - usklađivanje zakona, ukidanje carina i granica, jedinstvena valuta

EUROPSKA UNIJA – NASTANAK I RAZVOJ

- **Šengenski sporazum** (1985.) – postupno ukidanje unutarnjih graničnih kontrola
- danas EU broji **27 članica (UK izlazi iz EU 2020.)**
- Hrvatska je članica od 1.7.2013. – 6. val pridruženja

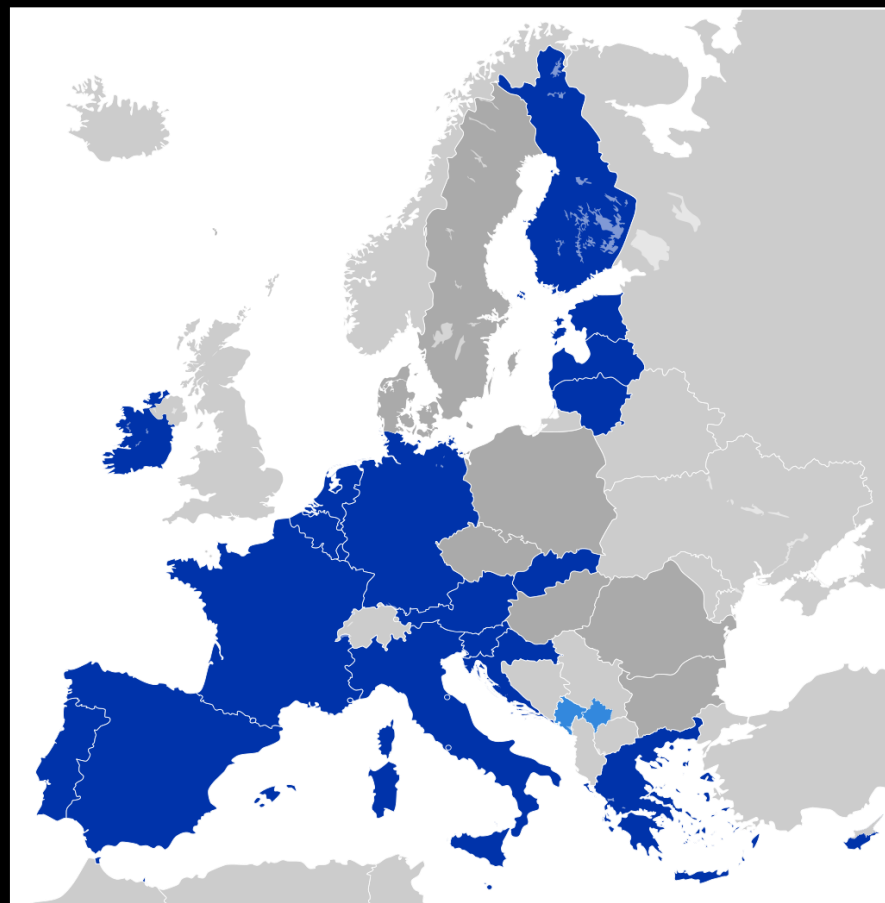
- **EMU – Europska monetarna unija** – čini je **20 zemalja** EU-a koje imaju euro kao svoju valutu – **Eurozona**
- **Europska središnja banka** (Frankfurt) brine o tečaju eura

EMU (Europska monetarna unija) ili Eurozona

Europska unija

Eurozona (EMU)

INSTITUCIJE EU

- Vijeće EU (*Council of the European Union*) - Bruxelles
- Europsko vijeće (*European council*) - Bruxellesu
- Europski parlament (*European Parliament*) - Strasbourg
- Europska komisija (*European Commission*) - Bruxelles
- Sud pravde Europske unije ili Europski sud
(*Court of Justice of the European Communities*) - Luxembourg
- Revizorski sud (*Court of Auditors*) - Luxembourg

Europski parlament u Strasbourgu

Zgrada Europske komisije u Bruxellesu

Sud pravde (Luxembourg)

Zgrada Vijeća EU u Bruxellesu